

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि
मन्त्रालय
२०७६

सिंहदरवार, काठमाण्डौ

सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूह सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशक समितिबाट भएको निर्णयहरू सम्बन्धी प्रेस विज्ञप्ति

सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूह सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशक समितिका संयोजक एवं सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सचिव श्री महेन्द्रमान गुरुङको संयोजकत्वमा मिति २०७६ कार्तिक १७ गते बसेको बैठकमा देहाय बमोजिम गर्ने निर्णय भएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि प्रेस विज्ञप्ती जारी गरिएको छ ।

१. राष्ट्रिय साईबर सुरक्षा अनुगमन केन्द्र स्थापना भए देखि हालसम्म सरकारी एकिकृत डाटा केन्द्रको Gateway Router, नेपाल सरकारको आधिकारीक DNS सर्भर, Firewall Appliances, नेपाल सरकारको आधिकारिक mail server, Suspicious activities, source IP address, protocol request र सरकारी एकिकृत डाटा केन्द्रमा होइ भएका मध्ये धेरै request प्राप्त हुने विद्युतीय सेवाहरूलाई अनुगमन गरिएको तथा सरकारी एकिकृत डाटा केन्द्रमा होइ भएका विद्युतीय सेवाहरूमा security threat सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरूलाई तत्कालै सूचित गर्ने गरिएको ।
२. क्षेत्रगत सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूह गठन गर्ने प्रयोजनार्थ क्षेत्र पहिचान गरी अर्को बैठकमा पेश गर्न राष्ट्रिय सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूहलाई निर्देशन दिने ।
३. Asia Pacific CERT लगायत अन्य क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाको सदस्यता लिई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पहुँच बढाउने तर्फ पहल गर्ने ।
४. प्रत्येक निकायले साईबर सुरक्षा नीति तथा कार्यनीति बनाउने सम्बन्धमा मन्त्रालयले Template बनाउने, Cyber Security सम्बन्धमा आवश्यक Help Desk स्थापना गर्ने सम्बन्धमा अवधारणापत्र तयार गर्ने Cyber Forensic Center सम्बन्धी अवधारणापत्र तयार गर्ने तथा साईबर सुरक्षा सम्बन्धमा नीति निर्माता तथा कार्यान्वयनकर्ताहरूलाई अभियुक्तकरण गर्न नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण, सूचना प्रविधि विभाग लगायतका निकायहरूसँग समन्वय गरी तालिम गोष्ठी आदि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूहलाई निर्देशन दिने ।
५. मौजुदा राष्ट्रिय साईबर सुरक्षा अनुगमन केन्द्रलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको NCERT Operation Center बनाउने सम्बन्धमा Gap Analysis सहित अवधारणापत्र तयार गर्न राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रलाई निर्देशन दिने ।
६. विषयगत क्षेत्रमा साईबर सुरक्षाका लागि Simulation & Testing प्रयोजनार्थ तयार भएको आवधारणा बमोजिम हाललाई वित्तीय तथा दूरसञ्चार गरी दुई क्षेत्रमा Cyber Security Simulation & Research lab स्थापना गर्न सम्बन्धित निकायलाई अनुरोध गर्ने ।
७. सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूह सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५ को दफा १० (७) ले व्यवस्था गरे बमोजिम साईबर सुरक्षा सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्न सबै सरकारी निकायले १ जना कर्मचारीलाई सम्पर्क अधिकृतको रूपमा काम गर्न तोकने सम्बन्धमा सबै सरकारी निकायलाई पत्राचार गर्ने ।
८. सरकारी एकीकृत डाटा केन्द्रमा भण्डारण भएका सूचना प्रविधि प्रणाली तथा तथ्यांकहरू नियमित रूपमा डिजास्टर रिकभरी केन्द्रमा भण्डारण गर्ने तथा सो को लागि डिजास्टर रिकभरी केन्द्रको क्षमता विस्तार गर्न राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रलाई निर्देशन दिने ।
९. सूचना प्रविधि विभागलाई नेपाल सरकारले निर्माण तथा खरिद गर्ने विद्युतीय प्रणाली सम्बन्धी उपकरण तथा सफ्टवेयरहरूको मापदण्ड बनाइ लागू गराउन निर्देशन दिने ।